

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Külföldre: Negyedévre	12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékire Negyedévre	5 .			
Egészévre	20 .			

Fejérváry és a sajtó.

— június 28.

(gr.) Settenkedve járnak-kelnek a miniszter urak. A bukottak és a bukandók. Tiszát Nagykárolyban megdobálták, itt is járt, de nagy szerényen kikerülte, hogy a közönség szeretetteljes tüntetéseivel találkozók jártában-keltében. Kristóffy belügyminiszter is itt bujkált Debrecenben. Talán a közgyűlési határozat felől kívánt tájékozódni.

Van szerencsénk üdvözölni jártokban-keltőkben a kegyelmes urakat. Ha már nem üdvözlik a köztörvényhatóságok és tekintélyes testületek, jól fog nekik esni a mi mosolygó köszöntésünk.

Ámbár hiszen a Fejérváry-kormány legujabban éppen a sajtó részéről nem szolgált rá a szívélyes nyilvánulásokra. A sajtószabadságra mér érzékeny csapat. Most még csak a nem izlése szerint író, hazafias lapok vasuti-elárusítását korlátozza és a krajeáros lapok utcai árulását szünteti be. Ezek a lapok erősítik a nemzeti szellemet, ezek alakítják át az érzéketlen tömeget érző és gondolkodó, a közügyek iránt érdeklődő, tömör hadsereggé, ennél fogva terhére vannak az osztrák politikának. Félre hát az utból ezekkel. Sok szerencsétlen szegény ember, a rikkancsok kenyerét tapossa sárba rendelkezésével az új kormány. Elégedetlen, a társadalom ellen gyűlölettel elteltő, veszélyes elemmé változtatja őket. De mit törődik ilyen csekélységekkel a tábornokok kormányja? Elbánik előbb ezekkel, aztán következnek a sajtó többi szervei, míg végre ráteszik kezüket a gondolat szabadságának mindenféle forrására. Nem lesz szabadsajtó, nem lesz szabad gyülekezési jog, spiclik ellenőrzik végre a magánújságok szellemét és felkapják, bíró elé viszik a magánemberek elejtett szavait.

Valamiben engedünk a darabontkapitány urnak. Van erkölcsstelen, van zseroló, van a magánélet szennyén élősködő, van népbolondító sajtó. Éppen a sétány-lapok. Ha az új kormány törvényes uton igyekszik ennek a mételeynek kiirtására, hát legalább egyetlenegy olyan cselekményt kezdeményez, a melylyel jó emléket hágy maga után. Mint a hogy például a Bach és Schmerling-féle önkényuralomnak köszönhető a felvidék jó országutjai.

Csak hogy Fejérváry báró nem a sajtó büneit, hanem az erényeit gyű-

löli. Az önkényuralomnak ellensége minden becstelen, nemes, hazafias törekvés, ellenben szövetségese a piszok, a becstelenség, népcsalás, a trágárság, a hazafiatlanság. Az ilyen sajtó demoralizálja a nemzetet, az abszolútizmus pedig csupán az erkölcsi-ben megingott nemzetekkel tud kényekedve szeriut elbánni.

Lássuk hát, mire megy Fejérváry báró egy szabad nemzet szabad sajtójának elnyomásával. Igen kedvező eredménynek tekintheti majd, ha a nyílt szó helyett orosz mintára indul meg a titkos sajtó működése. Ez a forradalmi alapon működő sajtó azonban sokkal kellemetlenebb dolgokat tud elmondani és elhitetni, min az, a mely az eszmék szabad harcát folytatja.

Politikai hírek.

— **Választás Técsőn.** Máramaroszigetről távirják: Ma reggel 9 órakor kezdődött Técsőn a képviselőválasztás. Déléltt 11 órakor Szilágyinak 318 Deménynek 26 szavazata. Délben Szilágyira 360 Deményre 26 szavazat esett. Szilágyi megválasztása biztos. Késő éjjel jelentik, hogy Demény Hugó visszalépett a jelöltségről és így egyhangulag Szilágyit választották meg.

— **Héderváry, a hazafi.** Budapestről írják: Nagyon érdekes dolgokat hallani gróf Khuen Héderváry felől. A vezérő-bizottság egyik tagja azt mondta, hogy el sem tudják képzelni, hogy mennyivel hazafiasabban viselkedik gróf Khuen, mint Tisza. Khuen állítólag már belátja, hogy ő hamis nyomon járt és most Bécsben arra fordítja igyekezetét, hogy ott engedékenyebb hangulatot teremtsen és a békés megegyezésnek útját egyengesse. — Nem tudjuk, hogy az illető vezérő-bizottsági tag honnan meríti ezt a hirt, de örvendetes volna, ha igaz volna, mert tanulságot tenne arról, hogy a nemzeti irány ott is hódít, ahol senki sem számított termékeny talajra.

A nagy válság.

— június 27.

Kossuth Ferenc tegnap reggel Budapestre érkezett, de a délelőtti órákban nem lépett érintkezésbe Fejérváry báró miniszterelnökkel. Azt a hirt, hogy állítólag Fejérváry Géza báró már tegnap felkereste volna őt, a függetlenségi párt elnöke a leghatározottabban megcáfolja.

Azzal a tegnap elterjedt hírrel szemben, hogy t. i. a király a béke tárgyalások fogantatására külön homo regiust küld ki, nevezetesen Széll Kálmánt vagy Vekerle Sándort, a legjobb forrásból egy másik szen-

zációs hirt közölnek. E szerint szó sincs arról, hogy homo regius kiküldessék, hanem a király személyesen fog érintkezésbe lépni a pártok vezéreivel.

A bécsi Burgban tehát már legközelebb szenzációs kihallgatások várhatók. A király magához hivatja a magyar politikai pártok vezéreit: Tisza István grófot a szabadelvűpárt, Kossuth Ferenc és Apponyi Albert grófot a függetlenségi párt részéről, Andrássy Gyula grófot a diszidensek, Bánffy Dezső bárót az ujpárt, Zichy Aladár grófot a néppárt és Tomasics Miklóst a horvátok részéről.

Azt is tudni véli forrásunk, hogy e kihallgatásokon főképen a király fog beszélni. Elakarja magyarázni a koalíciónak, hogy ő most agg korára nem változtathat meggyőződésén és nem adhatja meg a magyar vezénylet nyelvét. A katonai követelések dolgában nem léphet túl az 1903-ban kilátásba helyezett engedmények határain, de most ezeket feltétlenül és sürgősen végrehajtják.

Ami a gazdasági és belügyi követeléseket illeti, a király nem gördít egyetlen akadályt azoknak teljesítése elé.

A királyi közbelépést azzal magyarázzák, hogy a külkereskedelmi tárgyalásokat lojálisan szeretnék foganatosítani. A királynak nincsen inyére az, hogy Ausztria egyoldaluan, vagy akár a külügyminiszter folytasson tárgyalásokat. Ha a magyar válság elintéztetnék, úgy tiszta sor, hogy minden vonalon rendet lehetne teremteni.

A fővárosi bizottsági tagok kebeléből kiküldött kis bizottság tagjai: Vázsonyi Vilmos, Erlich G. Gusztáv, Leitner Adolf dr., Kasics Péter, Platty György és Szabó János tegnap délelőtti 10 órakor találkoztak Polónyi Géza lakásán és megszövegezték Budapest székesfőváros törvényhatóságának holnapi közgyűlésén a kormány, kinevezéséről szóló leirat kapcsán beterjesztendő határozati javaslatot, Déli 12 órakor felkeresték hivatalában Halmos János polgármestert és ismertették vele a határozatot.

Késő este jelenti tudósítók táviratilag, hogy a lemondó főispánok ma tisztelegtek Fejérváry miniszterelnök-nél és Kristóffy József belügyminiszter-nél. Ugy Fejérváry, mint Kristóffyk i-jelentette a főispánoknak, hogy a kormány törvényes alapon fogja az ország ügyeit intézni. Majd arra kérték a főispánokat, hogy a mig lemondásukat elintézik, maradjanak meg állásukban és végezzék hivatalos teendőiket. — Egyébként a hét folyamán, egyes napokra beosztva, az összes főispánok meg fognak jelenni a kormány előtt.

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

A főispánok, mint minden kormányváltás alkalmával, felajánlották lemondásukat, azonban általános felfogás szerint a kormány csak egynehány új főispán kinevezését tervezi, mert lehetőleg kerülni akarja úgy a személyi, mint a tárgyi bonyadalmakat. Hogy ilyen bonyadalmakra nagyon bőséges kilátások vannak, azt élénken illusztrálja Urbán Iván aradi főispán, aki egy aradi újságíró előtt kijelentette, hogy ő okvetlenül kérni fogja a fölmentését, ámbar — ugymond — nem valószínű, hogy az új kormány felmentse állásuktól a főispánokat, mert ez beláthatatlan zavarokat idézhetne elő, ugyanis a netán ujonnan kinevezendő főispánok ki lennének téve annak, hogy a törvényhatósági közgyűlés nem installálná őket, az esküt nem tehetnék le a közgyűlés előtt s így hivatali működésüket sem kezdenék meg. Ez esetben *legfeljebb mint kormánybiztosok szerepelhetnének.*

A kivándorlások.

— június 28.

Az európai nemzetek között, melynek fiai künn a külföldön, akár a kontinensen, akár az óceánok másik oldalán élnek, a magyar nemzet az első sorokban áll. Legalább másfél millióra tehető azok száma, akik kivándoroltak ebből a hazából, nem új hazát keresni, oh nem!

Mert a ki ebben a hazában látta meg az Isten napját, aki itt töltötte el ifjuságát, az, akármerre vitte is a sors, forró szerelemmel gondol vissza az elhagyott édes hazára. Másfél millió magyar azért küzködik künn az idegenben, hogy megkeresse napi kenyerét.

Ők, szegények, nem feledkeznek meg a hazáról, de a haza, sajnos, megfélekez róluk. Idehaza az intéző körök követik el azt a véghetetlen nagy mulasztást, hogy a külföld magyarjaival nem törődnek semmit, akár boldogul az idegenben, a mi hazánkfia, akár elzüllik, éhen hal, oly keveset törődnek velük az intéző körök és az osztrák-magyar konzulátusok, akár a Grönland eskimóival.

Más nemzetek, a németek, angolok, franciák s még a spanyolok is a nagy morális kötelességet a külföldön élő fiaikkal szemben nemcsak hogy nem rázzák le, ha-

nem egész tekintélyüket latba vetik, száz ezreket és száz ezreket áldoznak évente, hogy a külföldön élő földieket összetartsák, támogassák, megmentsek és fentartsák a haza céljaira.

Példának okáért Amerikában a nemzeteknek világlapjaik vannak s olyan szövetségük, mely az Unió kormányával szemben is minden alkalommal érvényre juttatja az Egyesült államokban lakó német származású állampolgárok érdekeit. Persze, ha a német birodalom külügyi hivatalai minden tekintetben nem támogatná e szövetséget, illetve, ha maga a német birodalom nem állana mögötte, az ugyan keveset nyomna a latba.

Valami félmillió magyar él az Egyesült Államokban, teljesen elszakadva a magyar hazától. Még csak annyira sem törődnek velük, hogy megmentsek őket azoktól a — sajnos — magyar származású szédelőktől, akik raj számra lepik el a kikötőt a hajó érkezésekor.

Arról pedig, hogy konzulátusaink, illetve azok vezető emberei társadalmilag is arra törekednének, hogy a magyarok helyzetén erkölcsileg lendítsenek, arról szó sincs. Ami egyesületük, apró lapjuk van az Egyesült Államokban a magyaroknak, azok csak tengenek lengenek valahogy. Elnek halnak, boldogulnak, vagy elkallódnak a magyarok az idegenben, a nélkül, hogy ez a nagy haza még az újját is megmozgatná értük.

Másutt, az egész világon, még rosszabbak az állapotok.

A mulasztásért a felelősség első sorban a konzulátusokat, illetve a külügyminisztériumot terheli, de talán még nagyobb az a mulasztás, melyet a magyar kormányok követtek el évtizedeken keresztül.

Nemcsak véreink pusztulnak el, nemcsak Magyarország tekintélyét a külföldön ássa alá ez az állapot, hanem az egyuttal nagy anyagi kárt is okoz nekünk.

Folyton panaszkodunk amiatt, hogy nincs exportja a nyersterményeinknek. Nyersterményeinket helyes kereskedelmi politikával az egész világon elhelyezhetnők a legjobb árakon, ha szervezve lennének a külföldön, különösen az óceánon túl azok az intézmények, melyek az exportálást közvetítik.

Ezeket az intézményeket gyorsan és a lehető legolcsóbban lehetne megteremteni a külföld magyarjaival. Nem kell más, csak minden nagyobb városban, ahol néhány magyar él, magyar egyesületet szervezni, mely a konzulátus hivatalos védelme alatt állana. Az egyesületeket kész örömmel csinálnák meg idegenben bolyongó véreink, ha ebben hazuról az illetékes körök csak erkölcsileg is támogatnák őket.

Költemények prózában.

Irtá: **Tetmajer Kazimir.**

Emlékezés.

A haldokló szemére sötétség borult; érezte, hogy közel a halála, visszatekintett múltjába, hogy még egyszer lássa életét, a mint elvonul előtte.

Hosszas sora az ismerős arcoknak tünt föl lelkének szeme előtt, s mindegyiket a fájdalom, vagy gyönyörűség érzete kísérte. De a mint a kínos emlékek rajzani kezdtek, a haldokló azt mondta: nem sajnálom, hogy titeket nem látok többé.

Egyszerre két égő szem csillogott ki az arcok tömegéből; a haldokló fölismerte és nem gondolva a többivel, csak ezt a szempárt nézte egyre.

Egy öreg koldus szeme volt, a kinek egy fagyos éjszakán odaadta a köpönyegét. S most kezdte sajnálni, hogy utoljára látja e szemet és soha többé nem fogja látni.

Az utolsó ítélet.

A lélek elhagyta a testet, egy angyal magához vette s egy magányos, elhagyott, szomorú helyre vezette. S a szürke kődön át egy hang hallatszott mindenfelől: Itélj!

S a lélek előtt egy folyó hullámozott, a vize csupa köny, s bár csupa köny a vize, mégis oly zavaros volt a folyó. S az angyal

így szólt: Ime, lásd, ezek a könyek, melyek miattad hullottak, míg a földön jártál. — S a lélek így felelt: Igazad van, de az én könyeim is elvegyültek ezekkel a könyekkel. És háromszor szólt az angyal és háromszor felelt neki a lélek.

De ime, hirtelen a zavaros víz tisztává lön, miképp a kristály és fölötte mély. És szólt az angyal: Ezek im a te, anyádnak a könnyei. — S a lélek felelé: Ó az én nagy bűnöm! Ebbe nem vegyültek az én könynyeim!

Szerelem.

Ugy rémlett, láttam életem minden áttört óráját, a mint lassan elszállnak szemem előtt, mint a sirályraj forró nyári nap alkonyatán.

És minden óra szárnyán vérfolt vala, a saját vérem. Csak egy óra, az utolsó, volt fehérszárnyú és szeplőtelen.

És ezért azt hittem, hogy legalább a halálom édes lesz és nyugodalmas.

Ee eljött az asszony, a kit szeretek s látván, hogy az órák, miket eddig általéltem, vértől pirosak s csak az utolsó fehér és szeplőtelen, így szólott:

— Azt akarom, hogy olyan legyen ez is, mint a többi,

Nem kérdeztem tőle, miért akarja.

S ő így folytatta:

— De honnan vegyük a vért?

S ezekkel az egyesületekkel aztán nagyon szépen meg lehetne teremteni a magyar export közvetítő intézményt, mert maguk az egyesületek lennének a közvetítők. Dupla célt lehet ezáltal elérni. — Exportot, nagy reményekre jogosító exportot teremthetnénk nyers terményeinkből s egzisztenciát, vagy legalább is tisztességes mellékeresetet tudnak teremteni azon külföldön élő magyaroknak, akik egyéb híján e közvetítéssel foglalkoznak. S megtartanák őket a haza számára, megteremtenék az erős kapcsolatot az ó- és újvilág között.

A Hortobágy külföldi vendégei.

— június 28.

Lapunk tegnapi számában részletesen megírtuk ugyan, a hétfői hortobágyi kirándulást, azonban a ritka szép nap annyi sok érdekes apróságban bővelkedett, hogy a tudósításoknak egész sorozatát lehetne róla írni. Az Európából össze sereglett tudósok tegnap reggel elutaztak Debrecenből. Kiki hazautazott és Magyarországon való tartózkodásának egy-egy szép emlékét vitte magával. A tudósok a Hortobágyról való hazatérésük után is nagyon sokat beszéltek erről a hatalmas pusztáról és végtelen örültek annak a nagy és gazdag tapasztalatnak, a melyet ott gyűjtöttek. Mindegyik tudott valami epizódot mesélni, a mi vele történt. A társaság hölgytagjai különös szeretettel beszéltek a természet különféle csodáiról, a melyet a Hortobágyon láttak. Mintha csak összebeszéltek volna, mind azt mondta:

Ezerannyi fáradságot se sajnáltunk, hogy Magyarországnak ezt a gyöngyét megláthattuk.

És hogy ujjongtak, a mikor a harmincegy kocsit és fogatot, a mely a pusztán való kocsizásra szolgált megpillantottak. Egy se akart ernyős kocsira ülni, mind a szekeket óhajtották. A kinek pedig nem jutott hortobágyi, vagy debreceni ekhós szekér, hát az a rekkenő hőségben leeresztette a fogat ernyőjét, de szabadon akart széttekinteni a róna végtelenjén.

A tudósok között voltak rovargyűjtők is. Képzelték tehát az örömük, a mikor meghallották, hogy a Hortobágyon rengeteg a marokkói sáska; Egy angol tanár, a ki

S én föltartam szívemet és tört adtam kezébe, mondván:

— Döfj!

S mikor fölemelte karját, hogy átdöfjön, én csak arra gondoltam: El tudom-e fojtani sóhajtasomat, hogy meg ne riasszam? S a mikor átdöfött, nem sóhajtottam, bárha irtóztató volt fájdalom.

A szívemből kiomló vér beszenyvezte életem utolsó óráját, mely fehér vala, és én arra gondoltam, hogy még halálom is keserű lesz s rettenetes. De nem kérdeztem: miért tette velem ezt ez asszony?

Ő úgy akarta — és én szerettem.

A halálhoz.

I.

Ó halál! fehér és nyugodt halál, egyedül vagyunk ketten, mint két szerelmes. — Miért nem érsz ajakaddal ajkamhoz?

Látlak, itt ülsz ágyamon, melyből föl akarok kelni, fehéren és nyugodtan, finom fehér lepelbe burkolva, rózsás mosolygó ajakaddal, tengerkéék szemekkel. Oh, mily szép vagy! Nem jössz-e, hogy karodba szoríts?

Mért nem közeledel felém, én szerelmem, és szépségem? Erzem hajadnak illatát, érzem édes és meleg testedet, a mint kéjes ivbe hajlik. Oh, miért, miért nem közeledel hozzám?

Szememben, ajkad mosolyában látom a

arról volt nevezetes, hogy egész uton senkihez se szólt, kijelentette:

— No hát ez nagyszerű, hogy ezen a Magyarországon még olyasmi is létezik, a melyért Afrikába kellene menni a tudósnak.

Ezt persze a marokkói sáskára értette.

Hosszas kocsizás után elértük a sáskairtás helyét is. A kocsik mellől ezrével szögdelték a sáskák. A kocsik ezután megállottak és a sáskalátásra szomjas tudósok leugráltak, hogy elfogjanak egy kettőt a veszedelmes rovarból. Az ám, de a sáska nem azért tud ugrádozni, hogy a külföldiek kedvéért vesztig maradjon. Hirtelen százával szögdécseltek a magasba nem kis bosszúságára a tudósnak. Némelyik még utánuk is futott persze eredménytelenül. Ekkor aztán Markovics Gyula ménes mester megmagyarázta, hogy a sáskát mindég ellenkező irányban kell fogni. Ha például jobbra ugrik akkor az ember balról kap utána kalapjával. Volt is ekkor sáskafogás. A tudósok összehasonlították a közönséges sáskát a marokkóival. Az angol még fel is boncolta, hogy kifürkésze a sáska telhetetlenségét.

Schröter Károly dr.-nak a zürichi egyetem tanárának roppant megtetszett a hortobágyi csikós viselete. Egész uton sóhajtozott:

— Ah, de szép a cür! a cür!
— Micsoda kérem, — kérdezték,
— Az a köpönyeg, a cür.
— Talán szür.
— Igen, igen czsür!

Elég az hozzá, hogy elhatározta, hogy vesz egy ilyen ruhadarabot. A csárda előtt találkozott egy magyarral, a kin szür volt. Odaszólt neki németül, hogy mennyiért adja el.

A hortobágyi ember rándította egyet a vállán, a pipáját a szája másik oldalára dugta és köpött egy hegyeset.

— Mi köll ennek a bolond nimetnek?
— A szürét akarja megvenni mondta rá valaki magyarul.
— Nem eladó az kérem.

Schröter azonban mindenáron tudni akarta legalább az árát. A szürös magyar aztán szólt:

— Hászén jó van, odadom 26 koronáért.

szerelmes epedést; szeretsz és vágyol reám. Miért nem közeledel hozzám?

Itt élünk nyugodtan egymás mellett kettesben, ismerjük, nézzük, sóvárogva kívánjuk egymást. Oh, mi szép vagy, halál! Nincs erőm, hogy összeforrjak veled, de várlak, jövel!

Halálfejú szörnyeteg, száraz és aszott kezű, vámpír, a ki a vért kiszívja, a gondolatot megöli, a szívet elsorvasztja, a lelket és testet megsemmisíti, megrontja az akaratot és az erőt, szörnyű és vad állat — ez az élet. S hogy vánszorog utánam! Halál megengeded-e, hogy kinlódjam s ne tudjak meghalni? Nem akarok gyötrődni tovább! Nincs hozzá erőm! És miért is szenvedjek?

Te fehér, te nyugodt, reám mosolyogsz, a fejedben rózsá, a kezében rózsá, a tested isteni szép, kebled hullámosan emelkedik, egész valód megborzong az üdvösséges vágyakozástól, zöld sugárkéve omlik el körtted, kéklő ég, erdők, virágok, nap ragyogása. Mint egy művész alkotta festmény, melyen át az élet megálmodja a halált!

Nézz rám, nézz és mosolyg rám, hogy föllobbanjon bennem a szerelem irántad, hogy mindent elfeledjek, semmire se gondoljak, mindent megvessek, a te fehér karodba omoljak, a te rózsás, illatos ajakadat szivhassam, ó halál!

II.

Ó halál, nagyon szépnak és nagyon ki-

— Hát a kampós botot?

— Azt tizér.

— Hát a zsiros kalapot?

— A mán nem eladó.

Schröter nem sokat alkudozott kifizette az árát, magára kapta a szürt és boldogan távozott. Még kezét is szoritott az eladóval. Utközben valaki azt mondta Schröternek.

— De uram, hiszen ezt a szürt Debrecenbe akár 5 frtért is megkapja.

— Ó kérem, önök magyarok nem tudják felérni ennek a becsét, úgy mint én az idegen. Nekem ez százszor is többet ér, mert szeretem a magyarokat és azt mondhatom otthon, hogy ezt a hortobágyon vettem.

A hölgyek nagyon szeretetreméltóak voltak. Szinte beigazolódott az az általános nézet, hogy a többé kevésbé szép nők sokkal kedvesebbek, mint a feltűnő szépségek. Egy lyoni tudós neje ugyancsak tüzről patant menyecske volt, a miért bizony majd hogy bele szeretett egy debreceni ujságíró. A Hortobágyra való kiutazás alkalmával egy állomáson rózsát kerített és megakartta vele tisztelni a francia asszonyt. Beszélni nem tudott vele. Végre talált egy rokonszenves heidelbergi professzort, a ki figyelemmel kísérte előbb is az ujságíró.

Uram — szólt hozzá németül — mondja már hogy adjam át ezt a rózsát az asszonykáznak.

A német tanár rövid gondolkodás után szólt:

— Igen egyszerűen uram. Mondja neki ezt: *La rose á la Rose!* (A rózsát a rózsának.)

Egyház és iskola.

Beírás a felső kereskedelmi iskolába. A jövő 1905—6 iskolai éve szóló beírások a felső kereskedelmi iskolában. F. hó jun. hó 30 és július hó 1—4 napján fognak megtartatni, mindenkor d. e. 9—12 óráig. A beiratáskor régi tanulóink iskolai bizonyítványukat, új tanulók iskolai bizonyítványukat, születési anyakönyvük kivonatát (keresztlevél) és újraoltási igazolványukat tartoznak bemutatni. A beiratásnál az első két havi tandíj fejében 40 K., kedvezményes tanulók részéről 20 K. fizetendő az iskola

vánatosnak láttalak én, mig távolból csalógattal; de most, hogy közeledel, borzalmas vagy. Itt ülve az ágyamon, olyan vagy, mint egy ijesztő esontváz. Karodról korhadt lepel hull alá, szemed vak ürege úgy tántog, mint a pokolbeli örvény. Nem hívogatsz többé, most már te várod, hogy én hívjalak. És el is fogsz jönni. Egy pillanában a végzetes elszántságnak el fogsz jönni. Aszott kezűd átfogja fejemet, lepled ráborul szememre s a mint közeledel, halom esontjaid zörgését. És aztán, aztán itt hagyom az életet. . . Itt marad a nap, itt marad a gyönyör, a virágok és a kéklő tengerek, a havas hegyesucok és az erdők; itt maradnak a nyugodt tavak, s a folyók, melyek tükrében alkonyatkor játszadoztak a part vonalai, itt marad a szerelem, itt marad a szépség, itt maradnak a sasszárnyu gondolatok, itt marad mindaz, a mit életnek nevezünk. ez a csoda, ez a paradicsom, ez a sok isteni érzet. . .

Ó halál, halál! mi rettentő vagy, mi iszonytató vagy! Hova fogsz vetni engem? Sötét oduba, a föld alá, a honnan nincs visszatérés soha, a hol elrothadok, a hol porrá fogok omlani és aztán. . . semmivé.

Ó halál, mért vagy te oly szép, mikor csalógatsz s mért oly rettentő, ha szóval hívunk! . . .

pénztárába. Szeptember hóban csak az esetleg fennmaradt helyekre történik beírás. — Szojka Gy. igazgató.

Beírás a polgári fiúiskolába. A jövő 1905—6 iskolai évről szóló beírások a polgári fiúiskola mind a négy osztályára f. évi július hó 1—2—3 és 4 napján, mindenkor d. e. 9—12 óráig fognak megtartatni. — A beiratkozásokor régi tanulóink iskolai bizonyítványukat, új tanulóink iskolai bizonyítványukat, születési anyakönyvük kivonatát és újraoltási igazolványukat tartoznak bemutatni. A beírásnál az első félévi tandíj (30 K.) kedvezményes tanulók részéről az első negyedévi tandíj (15 K.) fizetendő az iskola pénztárába. Szeptember hó 1—2—3 és 4 napján csak az esetleg fennmaradt helyekre vétetnek fel tanulók. — Debrecen, 1905 jun. hóban. A polgári fiúiskola igazgatósága.

Uj segédlelkész. Dicsőffy József debreceni lelkész és egyházkerületi főjegyző mellé Kiss Áron püspök Létai Pál Menyhért, végzett hittanhallgatót segéd lelkésszé léptette.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— június 28.

Ha van népbolondítás, annak mesterei a hazai nemzetközi szociáldemokrácia előcsahosai, a munkásokat még a munkaadónál is inkább szipolyozó Izraelek és Jakabok, a nyomor vámszedői. Az alkotmányellenes kormányt szolgálják, a nemzet jogaiért küzdő ellenzéki pártokat rágalmazzák. Mert ez a kenyerök.

A józan gondolkozású népet csodáljuk csupán, a midőn a hirhedt *Bokányi Dezső* szájából készpénznek fogadják a legbadarabb, legostobább hazugságokat. Ez a népeselő imé, miket hirdetett egy szociálista gyűlésen. Szerinte a magyar vezényszót csak azért követelik, hogy az *elzüllött arisztokrácia* és az *elszegényedett nemesség fiai könnyebben lehessenek hadnagyok a hadseregben.*

És nem akadt a munkások közt, a ki oda kiáltta a hazugnak:

— Hát csak *tisztek* vannak a hadseregben? *Altiszt* és közlegény nincsen?

Magyar az ország többsége. Tehát a többségben levő, az uralkodó nemzet fiai nem haladhatnak előre, nem szerezhetnek altiszti rangot, csak azért, mert nem anyanyelvők az ott egyedül boldogító idegen nyelv! Akárki fia, idegen ország szülötte, eléjük kerül, mert megvan az az *érdeme*, hogy *nem magyar!* Üldözik, ütök, verik, elnyomják és bebörtönzik a magyar fiut, mert nem érti meg, nem mondhatja ki az idegen szót! Bűn a magyarsága, bűn a vére, bűn az anyanyelve a ránk nehezede idegen hatalom szemében!

De Bokányi ur nem kívánja a hadsereg magyar nyelvét és inkább nem látja meg a besorozott magyar fiuk nyomorát, nem óhajt a sorsukon segíteni, csak azért, hogy szolgálatot tehessen a törvénytelen kormánynak.

A bécsi szociálistáktól kapja ez a lelketlen ember a méltó feleletet. Junius 21 ét az Arbeiter Zeitung, a mely az osztrák szociáldemokrata párt hivatalos közlönye, vezércikkben ünnepelte. A koalíciót valósággal elárastja dicsérettel. Justh Gyuláról pedig mint hősről beszél.

Még az osztrák is elismeri a magyar nemzet igazságait, de Bokányi ezek ellen tőr. Meddig türi még a nyakán a józan, becsületes és hazafias magyar munkásnép?

NAPI HIREK.

Előfizetési felhívás

a „SZABADSÁG“

július—szeptember 1/4-évi folyamára.

Előfizetési árak helyben:

Egész évre	12 korona.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „

vidékre:

Egész évre	20 korona.
Félévre	10 „
Negyedévre	5 „

A fürdő évad alatt a SZABADSÁGOT az előfizető kívánására bárhova elküldjük.

A SZABADSÁG kiadóhivatala.

Telefon: 275.

A katonai zenekarok.

— június 28.

A katonai zenekarok szívesen játszószák el a „Himnusz“-t, de ha a közönség kívánja, nem szolgálhatnak vele, mert ez már *tüntetés számba megy*. Ez a „K. und. K.“ felfogás. A nagyváradi generális is emiatt tette meg egy nyilvános ünnepélyen az osztrák armádia legkedvesebb szokását, a *megugrást*. Ezért nem játszotta el a debreceni zenekar a „Himnusz“-t. Hogy is ne!

Csak nem fújhatják azt a külföld előtt, a cs. és kir. közös hadsereg trombitái, hogy „Isten áldd meg a magyart!“ Éppen a külföld lássa, hogy Magyarország senki és ezzel — *punktum!* Azért közös a hadsereg, hogy a fizetésen kívül más közünk hozzá ne lehessen.

Mig azonban a bárányos cimere Debrecen birka türellemmel nézi nyelvének és dalának meggyalázását, addig más, erélyesebb természetű városok rég megunták a „Himnusz“-tól fázó, de a „Gotterhalte“-vel léptenyomon feltolakodó cseh bandákat. Székesfejérvár városa átiratilag kérte fel arra Várossy püspököt, hogy egyházi körmeneteknél ne használjon „k. u. k.“ kornyikálást, mert az elmaradhatlan „Gotterhalte“ utálat a magyar ember fülének.

Még érdekesebben bácnak el ezzel a bántó intézménnyel a szegediek. Itt is megessett, hogy az urnapi istentisztelet és körmenet alkalmával a *honvéderkar* négyszer játszotta a Gotterhaltét. — Ettől indítatva Koszó István dr. a szegedi függetlenségi párt elnöke a következő indítványt adta be a városi tanácshoz: „Nagyságos polgármester ur! Szeged város költségvetésében kiadásként szerepel a szegedi katonazenekarok főtartására szolgáló hozzájárulási költség és ily eimen valóban, ugyszólván megfizetjük azokat a térzenéket, és templomi körmenetek alkalmával boszantásul eljárásani szokott császári himnuszokat, melyek lehetnek nagyon szép és kedves nóták Bécsben, előttünk azonban örökre átkosak és idegenek maradnak. Miután minden eszközzel oda igyekeznek — *ugylátszik* — hatni az intéző körök, hogy a magyar nemzetet saját hazájában, de saját városában az embert is boszantsák és lehetetlenné tegyék, hogy templomi körmenetek alkalmával megbotránkozás nélkül imádhassa Istenét, indítványozom, mondja ki a köztörvényhatósági bizottság, hogy a helyi katonazenekarok részére eddig nyújtott segítséget megvonja és az illetékes parancs-

nokságot arról értesíti, hogy a mennyiben császári himnusz nélkül a katonazenék szabályai szerint a nyilvánosság előtt, isteni tiszteletnek és térzenék alkalmával nem játszhatnak, eme nyilvános szereplését a zenéknek Szeged város közönsége nem óhajtja!“

Csak Debrecenben nem történik semmi a hóhér nóta és a Himnusz-gyalázás ellen. Pedig elég lehetett volna már az is, hogy a színházban sem játszik a katonai zene, ha hazafias ének van soron. A szombati esettel azonban betelhetett a mérték.

Debreceni pereg.

— június 28.

A drótos tót megáll a vendéglő ajtajában. Hallgatja, ki mit rendel; kérnek a vendégek vegyes gyümölcsöt is. Aztán megszólal:

— Fazikat drótozný! patkány és egérfogó esinányi! kanalakat faragný!

Ejnye de sok mindenhez értesz te, Janó pajtás! jegyzi meg az egyik vendég.

— Igenis, sokat értem — feleli Janó — én is olyan vagyok, mint a vegyes gimlecs!

A délibáb méltán gyönyörködtette külföldi vendégeinket.

Mindent felfordítva mutatott. Ezzel tehát még politikai viszonyainkat is megmagyarázta nekik.

Arról volt szó a polgárok közt, hogy micsoda ábrázattal fizeti ki Fejérvár báró az ország pénzét közösgyűes célokra, mikor nincs erre való felhatalmazása az országgyűléstől? Hogy fogadják el Bécsben ezeket a tisztátalan származású összegeket?

Egyszerűen, de talpraesetten felel erre egy polgárember. Mondván a következőket:

— Lopott lisztből is lehet kalácsot sütni...

— Debrecen az alkotmányvédelem-

ben. Debrecen város tanácsa tegnap teljes tanácsülést tartott a melyen azonban a legközelebbi közgyűlés összes tárgyait nem készítették elő. Ma délelőtt a tanácsülést folytatják és ekkor tárgyalják Márton Imre bizottsági tag által a hazafiatlan kormánynyal szemben követendő magatartásra vonatkozó indítványt is. A város ma délután 3 órakor tartja meg a közgyűlést, a melyen bizonyára egyhangulag fogják elfogadni ezt az indítványt. Az indítványnak lényeges része a következő:

I. Alkotmányellenes kormánynak, amelyen a mostani, semminemű adót és ujoncot rendelkezésére nem bresát:

II. A törvényhozás által meg nem szavazott adók beszédéséitől, s beszoigáltatásától, valamint a törvényhozás által meg nem szavazott ujoncok előállításától vagy az 1888. XVIII. te-ben megjelölt rendkívüli módon való pótlásától, sőt ily cselekményeknek, vagy ilyenekre irányzott törekvésnek bármilyen módon való előmozdításától is törvényhatóságunk a maga tisztviselőit, s összes alkal mazottait tiltja.

III. Megújítja városunk közgyűlésének az 1861-ik év február 6-án ily tárgyban hozott azon határozatát, hogy általában minden a nemzet befolyása nélkül, alkotmányos törvényeinkbe ütköző bármely kormányrendelet és intézkedés végrehajtásához segílyt nem nyújt.

— A gazdák elemikár jelentése. A

városi adó hivatal közli velünk a következő értesítést: Mindazon gazdák, kik f. évi Június hó 25-én a városi adóügyosztálynál elemi kárt jelentettek be, értesítettnek, hogy a szemle megejtésére kiküldött bizottság f. hó 29-én s a követő napokon fog a bejelentett helyeken megjelenni s kívánatos, hogy a szükséges felvilágosítások megadhatása végett a gazdák vagy megbízottjaik a helyszínen tartózkodjanak. Debrecen 1905. június hó 27-én. Városi adóügyosztály.

— **Elemér király.** Majna-Frankfurtból aláírással a következő telegram érkezett: „Norvégország főljánlta koronáját Lónyay Elemér grófnak, Stefácia királyi hercegnő férjének, mint a belga király vejének. Lónyay gróf jelenleg Wiesbadenben tartózkodik, hol a dán király ismételve fogadta. Tréfának nem rossz, valóságnak még jobb lenne. Azonban még se valóság, mert mint tudósítónk jelenti a következő jelentés érkezett tegnap Budapestre: A Wolff ügynökség jelenti, hogy — Tegnap Majna-Frankfurtból több helyre küldött ama távirat, mintha Norvégia trónját gróf Lónyay Elemérnek ajánlották volna fel, teljesen valótlan és mintifikáción alapul.“

— **Tömeges áttérés a kath. vallásra.** Barcsról jelentik: Az itteni németajku földmivesek közül, kit a magyar hit-szónoklat miatt meghasonlottak Héber Gyula plébánossal, újabban áttértek a luteránus hitre.

— **Debreceniek Kecskeméten.** Két nap mulva indulnak a debreceni gazdák a kecskeméti kirándulásra. A rendezőség tegnap Kecskemétre lelkes felhívást kapott, a melyben a kecskeméti meleg szeretettel köszöntik az érkező debreceniek és biztosítják már előre is őket a ritka vendégszeretetről.

— **A kőmives sztrájk tanya be-szüntetése.** Hiába volt a hatóságok minden törekvése, hogy a követeléseikhez makacsul ragaszkodó építő munkásokat rábírják az oktalan bérharc megszüntetésére. Nemboldogult sehogy sem velük. Hallani sem akarnak a nyakas sztrájkolók a békés megegyezésről, hanem kívánják a követeléseik teljesítését. Különbösképp nem tárgyalnak és visszautasítanak minden ajánlatot. A hatóság végül is megsokalta azt a sok rendellenességet, és herce-hurcát, amely az utóbbi napokban nagyon sűrűn fordult elő a sztrájkolók között és döntő lépésre határozta el magát.

Van ugyan néhány munkás a sok között aki a jobbik eszével gondolkodva munkába áll, mert a szükség is rákényszeríti őket, de ezekkel szemben a legmesszebbmenő erőszakoskodást követik el a sztrájkoló társaik. Minden módon arra törekednek, hogy meggátolják őket munkájukban. Reájuk támadnak, bántalmaznak, legyalázzák, ütöki, verik ezeket a szegény embereket azért mert dolgozni akarnak és mert családjukat nem teszik ki a nyomoruk. Szinte fékezhetetlen terrorizmust fejtenek ki védtelen munkástársaikkal.

Megtörtént hogy ha felszólításukra nem hagyták félbe a munkát, megkötözték őket és elvitték a sztrájk tanyára, ahol a legnagyobb önkényeskedést követik el velük.

A főkapitány elhatározta tegnap, hogy a sztrájk tanyát feloszlatja. Így akar ugyanis gátat vetni a sztrájkolók hallatlan erőszakoskodásának.

Ezt valószínűleg követni fogja az általános sztrájk kitörése. Erre vall az, hogy tegnap már a vas és fémmunkások is sztrájkba léptek.

Saját bevallások szerint ezt részben az építő munkások érdekében tették. De mozgolódnak a gőzmalmimunkások és más munkásosztályok is. A következők tehát már előreláthatók.

Az általános sztrájk kitörése esetén az esetleges nagyobb szavargások meggátolása céljából a főkapitány gondoskodott arról, hogy egy század katonaság állandóan készenlétben legyen. Ezen felül az összes rendőrség mozgósítva van. Nem utolsó dolog, hogy a sztrájkolók kényszerítése folytán az építő iparághoz tartozó tanoncok otthagyták mestereiket és kint tartózkodnak a sztrájk-tanyán. Az ipartestület, mint az lapuk más

helyén látható felhívást intéz most mindazon építő és kőműves mesterekhez, akiket tanoncaik otthagytak, hogy tegyék meg a feljelentést a sztrájkoló tanoncok ellen.

— **Érettségi vizsga.** Az ev. ref. főiskolában az érettségi vizsgák befejeződtek és pedig nagyon szép eredménnyel. Tegnap hirdették ki a vizsgák eredményét. Jelesen érettek: Erdős Károly, Fráter László, Lukács Elek, Stolz Ferenc, jól érettek: Ador Dániel, Rácz István, Tatay Zoltán stb. Az érettségit tett ifjak bucsulakomára gyűltek össze az Angol-Királynő szállodában, ahol elhatározták, hogy 10 év múlva vagyis 1915. június 27-én Debrecenben találkoznak. A bankett a legkitünőbb hangulatban telt el. Felkészültségben nem volt hiány. Az éretti ifjak zajosn eléltették Dóczy Imre kerületi tanfelügyelőt s Karai Sándort, a kollegium jeles igazgatóját és Csürös Ferenc dr.-t.

— **A köpködő Pozsgay.** Pozsgay Miklós tudvalevőleg a miniszterek után köpött, amikor szerdán kivonultak a képviselőház terméből. A miniszterek erről csak akkor értesültek, amikor a lapokban olvasták. Egy sem vette ugyanis észre, hogy Pozsgay Miklós a hátuk mögött mit csinál. De különben is a lelki állapotuk nem olyan volt, hogy a körülöttük lezajló eseményekkel bővebben foglalkozhattak volna. A kormánytagjai közül csak Bihar honvédelmi miniszter vette komolyabban Pozsgay Miklós sértését és elhatározta, hogy provokáltatni fogja. Meg is bízott két törzstisztet a kihívással. Ezek azonban a megbízás vétele után a következőket állapították meg:

1. Ha Pozsgay Miklósnak sértő szándéka van Bihar altábornaggyal szemben, bizonyára ezt a szándékát nem olyan — cigányasszonyos — módon nyilvánítja, mint ahogy nyilvánította.

2. Pozsgay az „inzultus” hátulról követte el, amely körülmény szintén amellett bizonyít, hogy lovagias sértés nem történhetett.

3. Pozsgay Miklósnak elintézetlen lovagias ügye van. (Tisza Istvánnal nem verkedett meg.)

4. Mindezeknél fogva még kihívásnak szinesen helye.

A két törzstiszt közölte ezeket a honvédelmi miniszterrel, mire ez elállott a provokálástól.

— **A Tátra és a németek.** Azok, akik a Magas Tátrában gyakrabban megfordulnak, — írja egyik budapesti lap — igen jól tudják, hogy az utóbbi években a németországi turisták nagy számmal fordultak meg a Tátra szép helyein. És amíg a magyar urak és hölgyek Ausztria hegyes vidékein költik el pénzüket, addig a németek hozzánk hozzák megtakarított filléreiket. Az osztrákok, de különösen a nagy németek teljesen tisztában vannak azzal, hogy a Tátra környéke a szó szoros értelmében elragadó és hogy annál külön helyet nem igen találhatnak. Azt különben, hogy a németek a mi magas hegyeinket elárasztják, már a statisztikai kimutatás is igazolja. A Kárpátgyesület most megjelent évkönyvében vonultatja fel azokat a számokat, amelyek a Tátra idegen forgalmára vonatkoznak s melyekből kétségtelenül kiviláglik, hogy a külföldieket ez a hatalmas hegység mindinkább meghódítja. A kimutatás szerint a múlt esztendőben körülbelül 20 ezer látogatója és vendége volt a tátraaljai fürdőeknek, akik közül 8000 külföldről ment oda. Az állandó vendégek között természetesen jóval nagyobb százalék volt a magyar, de az átutazó, ideiglenes vendégek között már majdnem egyenlő számmal szerepelnek a magyarok és külföldiek. A németek nagyrésze jóval szelvedélyesebb turista, mint a magyar, amiből az is következik, hogy a nagyobb hegyi turákat a németek teszik meg legnagyobb számmal s a csucsmászások terén feltétlenül vezetnek. A kényelmes magyar hazafiak között még mindig kevés az olyan, aki a csucok megmásására törekszik. Inkább meghuzza magát egy helyen, ahol sörözői és spriccereznit lehet mintsem hogy valamelyik magas hegyre másszon és kifárasza magát. Hogy a németek mennyire elől vannak ezen a téren

és hogy mennyire nem félnak e gyönyörűséget adó láradástól, azt a következők is bizonyítják. A Tengerszem csucstól csak 42 magyar mászta meg, ellentétben a németekkel, akiknek száma 302-re rugott. A lomnici csucsra 31 magyar kapaszkodott föl, német pedig 47. A Ferencz József csucsra 30 magyar látogatója volt, míg a németek közül 43 akadt. Kisvizsokára csak 10 magyar jutott fel, a németek közül pedig 95. És az arány körülbelül a többi csucsmászásoknál is. Az átjárókon szintén sokkal több idegen fordul meg, mint magyar. A Lengyel-nyergen 26 hazafi járt, ellentétben a idegenekkel, akiknek száma 87 volt. Ha tekintetbe vesszük, hogy a németek áramlása évről-évre nagyobb, majdnem nyilvánvaló, hogy néhány osztendő leforgása múlva a Tátrában megforduló vendégek között már a németek lesznek nagyobb számmal. Ez persze nem leszen baj, de majdnem bizonyos, hogy derék hazánkfiak, akik most Ausztriába fognak pénzük elköltése céljából, jajogni fognak, hogy a Tátrában nem kapnak helyet.

— **Felhívás.** Vettük a következő felhívást: Több rendbeli panasz folytán tudomásunkra jutott, hogy a kőműves tanoncok mestereiket elhagyták és a sztrájkoló kőműves segédek sztrájkantányán tartózkodnak. Felhívjuk az építő és kőműves mester urakat, hogy a tőlük eltávozott tanoncaik ellen az ipartestületnél panaszukat tegyék meg, hogy ellenük a legszigorubb eljárást fogantassuk. Debrecen, 1905. június 27. Az ipartestület elnöksége.

— **Elveszett.** Tegnap a Jóna János temetése alkalmával, volt nagy tolongásban a József k. h. utca 15. számától, a Bika kávéház sarkáig elveszett egy arany óra. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha beszolgáltatja a rendőrségnek.

— **Az aradi párbaj.** Jelentettük, hogy Aradon Bánhidy Antal báró volt országgyűlési képviselő és Schröder Béla az Aradi Hírlap felelős szerkesztője között összeütközés történt egy közlemény miatt, a mely az Aradi hírlap szombat esti számában jelent meg. Az inzultus után Bánhidy Antal báró provokálta Schrödert. Mint Aradról jelemtik, a felek segédekkel ma reggel hét órakor megjelentek a honvédelvassági kaszárnyában. Miután a békéltető tárgyalások kölesönös ki-magyarázásra vezettek, a lovagias ügyet *békés uton elintézték.* Párbajra nem került a sor. Hát akkor mire volt jó az a nyilvános dulakodás?

— **Szakosztályi ülés.** A heutes szakosztály július hó 1-én szombaton az ipartestület tanácstermében ülést tart, melyen folyó ügyek nyernek elintézését.

— **Nagybeteg író.** Vay Sándor gróf, (d' Artagnan) az ismert jeles író Cirkvenában a Bellevue-szállóban nagybetegen fekszik. Régi súlyos szívujaja gyöttri. A legszomorubb a dologban az, hogy őt is elérte az a keserű sors, mely már annyi magyar író utóéletét: betegségében mindenkítől elhagyatva, teljesen segítség és támasz nélkül van.

— **A sajtó megszigorítása.** Két nap óta egymást kergetik a hírek és cáfolatok a hírlapelárusítás betiltásáról, a lapszállítás megnehezítéséről és más effélékről. Miután ez a dolog bennünket is nagyon közelről érdekel szorgosan, tehát utána jártunk a dolognak és a legteljesebb pozitívással, oly forrásból, melyhez kétség nem fér, megtudtuk, hogy a kormány nem szándékozik a sajtó elé semmiféle gátat vetni és a maga részéről is erőszakkal védelmeznél, ha ez irányban bármilyen lépést tenne. — Szóval: a hírlap-elárusítás betiltásáról és a szállítás megnehezítéséről szóló hírek a szerint teljesen alaptalanok.

— **Koppláló milliommások.** Természetesen Amerikáról van szó. Austin Shaw, Brooklyn egyik leggazdagabb embere a minap fejezte be 45 napi koppláló kuráját és teljesen jól érzi magát és azt mondja, hogy e réven különböző gyótró betegségeitől szabadult meg. Shaw tervszerűleg készült elő a hosszú kopplálásra, az evéstől lassankint leszoktatta magát. — Egy erről szóló orvosi könyv, mely véletlenül a kezébe került, bírta rá erre. — A negyvenöt napi kopplálás hatása, mint említettük már, nagyszerű volt. — A milliommások valósággal megifjodottnak érzi magát. A kopplálás egész ideje alatt természetesen orvosi megfigyelés és ellenőrzés alatt állott, akik konstataáltak, hogy évrérese percenként hatvan. Nagyon le is soványodott. A kopplálás megkezdésekor 235 fontot nyomott, a kúra után 175-öt. Shaw nem dohányzik és egy korty szeszest italt sem iszik. Egyik leánya, a ki most 20 éves, szintén követni akarja atyja példáját s már gyakorolja a kopplálást.

— **Megakarta ölni a feleségét.** Hat esztendeje annak, hogy Makay Sándor nagy-cserei tanyai gazda harmadszor megnősült: Cseudben a legjobb egyetértésben élt együtt az asszonnyal. Békés családi tűzhelyük nyugalmát mi sem zavarta meg mindaddig, míg vő nem került a házhoz. Az öreg Makainak ugyanis már három gyermeke volt, a mikor harmadszor ráadta fejét a nősülésre. Ezek közül az egyik hajdon leányát ezeltől hét hónappal adta férjhez egy Major Mihály nevű legényemberhez. A fiatal pár együtt lakott az öregekkel. A vő nagyon nyugtalan véru, rosszerkölesű ember, akinek gyakorta meggyül a baja a hatóságokkal. Tolvajlásokért és különféle lopásokért, már számtalanszor volt büntetve. Az öreg asszony többször kikelt ellene, s korholó szavakkal illette, nagyon elítélte ezekért a dolgokért. Ezek miatt aztán állandóan hadilábon állottak az anyós és a vő. Nemrégiben is valamilyen tolvajlást követett el újból a fiatal férj, mely alkalommal tettenérték és megindult ellene az eljárás. A napokban lesz az ügyében a tárgyalás, melyre az anyós is be van idézve tanunak. Az anyós vallomásától semmi jót sem várhatott a vő. Sőt amint a körülmények mutatják nagyon is tartott tőle. Már hetek óta mindenféle módon a legnagyobb rosszindulattal ingerelte az apósát az öreg nő ellen. Elhatározott szánléka volt elteni őt láb alól, még mielőtt az ügye tárgyalás alá kerülne. Az öreg gazdának annyira telebeszélte a fejét, hogy az végre egészen elidegenedett feleségétől. Már hetek óta nem aludt vele egy szobában és minden legkisebb dologért veszekedett. Közben folyton sugtak bugtak a vejével. Egyszer egy ilyen párbeszédüket meghallotta a menyecskének kis huga és rémülten mesélte mostoha anyjának, hogy a sógora meg az édes apja megakarják ölni. Az öreg asszony azonban nem adott semmit a gyerek leány beszédére, még mosolygott rajta. Hét-főn este különös módon megváltozott az öreg ember viselkedése a feleségével szemben, szokatlanul barátságos volt hozzá és lefeküdt a szobában. Rövid párbeszéd folyt le az öreg házaspár között. A férj az első feleségét emlegette, asztán olyan valamit mondott, hogy most is meg van elégedve az asszonyával, de hát a veje előbbre való. Aztán elcsendesedtek és álomra hajtották fejüket. Egyszer aztán az öreg asszony arra riadt föl alvásából, hogy lerántják az ágyról, fojtogatni és hatalmasan ütlegelni kezdik. A szobában sötét volt. Az öreg asszony jajveszékülésére berohant 17 éves mostoha fia és könyörgött az apjának és a sógorának, hogy ne öljék meg az anyját. A nagy lármától

megijedve, ott is hagyták az összevert öreg asszonyt. Kisurrantak a szobából, nehogy észrevegye, hogy ők voltak bántalmazói. Az asszony megismerte az ura hangját, amikor kimentében fenyegetőleg vissza kiáltott neki:

— Ha most meg nem döglöttél, majd megdöglesz holnap.

Az öreg asszony tegnap délután jelentést tett az esetről a csendőrségnek, mely nyomban megindította az eljárást a mérnyelők ellen.

— **Nyilvános elszámolás.** A Polgári Kör által 1905. június 17-én a nagyerdei vigadóban tartott táncmulatság alkalmával jegyekből bejött 490 korona, felülfizetésekből 40 korona, összesen 530 korona. Kiadás volt 287 korona 88 fillér. — Tiszta maradvány 242 korona 32 fillér. — Felülfizettek: Dankó Béla és Biczó Gyula 6—6 koronát, Czeglédi Gyula, Szathmári Mihály és Balogh Mihály 4—4 koronát, Raics Gyula, Kerékgyártó József, Csáky János, Kovács Jánosné, Kozma Péter, Dávid Mihály, Schaff János és Bán István 2—2 koronát. Fogadják a nemes szívi adakozók adományaiért hálás köszönetünket. Debrecen, 1905. június 26. — A rendezőség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Kardos László nagykereskedő ur a siketnéma iskola javára a vizsga alkalmából 50 koronát, Sesztina Jenő nagykereskedő ur pedig Jóna Dániel elhalálása alkalmából koszoru megváltás eimen a mentőegyesület javára 20 koronát juttattak kezemhez, mely kegyes adományozásukért a midőn köszönetet nyilvánítottam, hogy az összegeket illetékes helyre juttattam. — Oláh Károly tanácsnok.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálbejelentésénél a következő halálozások jelentettek be: Vajda Ferenc r. kath. 3 hónapos, Varga Pál ev. ref. 61 éves, Burai András ev. ref. 8 hónapos.

— **Amerikai párbaj.** Szegszárdról írják: Tanner Alfréd gazdasági gyakornok amerikai párbajból kifolyólag a vasuti töltésen szíven lötte magát. Meghalt.

— **Találatott.** A széchenyi-kertben Dobos rendőrbiztos udvarára tegnap betévedt egy liba. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségi központban.

— **Elgázolás.** Megirtuk a napokban, hogy Molnár István ondódi lakost a téglavető melletti nyomáson való fektében egy szekerével arra hajtó ember elgázolta. A kocsis bár észrevette a vigyázatlanságából származott balesetet és meghallotta a szerencsétlen elgázolt ember jajgatását, nem állott meg, hanem közibük csapott a lovaknak és továbbhajtott. Így kilétét azonnal nem lehetett megállapítani. Most azonban mégis sikerült a csendőrségnek öt kinyomozni Debreczeni Imre kabai kocsis személyében. A vigyázatlan ember ellen az eljárást megindították.

— **Köszönet.** Mindazon Egyesületek, családok és egyeseknek, kik elhunyt férjem halálával reánk borult gyászunkban részt vettek s így fájdalmunkat enyhítették, családomban is hálás köszönetemet fejezem ki. Debrecen, 1905. június 26. özv. Jóna Dánielné.

— **Késelő férj.** Vadházasságban éltek már évek hosszú sora óta Zaját Ferenc és Sarkadi Juliánna. — Persze a bagoly hiten élőknel szokásos veszekedés, perpatvar elég gyakori volt köztük is. Az asszony a dohánybevéltő intézetnél dolgozott a férfi nap-szamos. Tegnap este valami miatt a szokottnál hevesebben zördültek össze egymással és a férfi dühében előkapta bicskáját, melylyel megszúrta az asszonyt. A kés a bal mellén érte a nőt, a nyolcadik bordánál hatolt be testébe és igen súlyosan megsebesítette. A kórházban ápolják. — Állapota veszélyes.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme **Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház.** Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakatban.

— **Valódi panamakalapok** darabja 5 és 6 Korona, **legszebb turista s tennis ingek** 4—5 és 6 Korona Feketénél.

— **Alföldi Károly** tánciskolájában, a nyári tanfolyam ez évben július hó 1-én d. u. 6 órakor kezdődik. Beiratkozni bármely időben lehet Péterfia u. 2. szám alatt. Bosz-tonra külön óra vehető.

— **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható **Grosz Nagy Ferenc** gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca **Arany-egyszaru** gyógyszerésztnél.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

TAVIRATOK.

Forradalom Oroszországban.

Lodz, június 27. A tegnapi utcai harcokban, mint hivatalosan megállapították, tizenegy katonát agyonlőttek. Négy száz rendőr sebesült meg. Az egyik dragonyosezred tisztjei magok és a katonák nevében kijelentették az ezredparancsnoknak, hogy **többé nem lőnek a védtelen emberekre.**

Lodz, június 27. A lázadó lakosság lerombolta a szeszmonopolium főépületét. A katonaság **kétszáz zavargót megölt.**

Pétervár, jun. 27. A lodzi kerületben is kihirdették az ostromállapotot. A varsói főkörményzót katonai főparancsnoki jogokkal felruházták.

Aratók zavargása.

Veszprém, június 20. A Tolnanegyével határos községek aratói és sztrájkoló gazdasági cselédek ma áttörtek Veszprémme-gyébe és vasvillákkal felfegyverkezve garázdálkodtak. A zavargó munkások három hidat leromboltak és megszállottak. A hatóság katonák kirendelését kérte. Hat század katonát mozgósítottak ellenük. Összeütközés várható.

Beszűntetik a bookmakker intézményt.

Páris, jun. 27. A földmivelési és belügyminiszter elhatározta, hogy a bookmakkerok intézményét az összes versenytereken beszűntetik. Ez az intézkedés augusztusban ép életbe.

Alkotmány Kinában.

London, jun. 27. Pekingitávirat szerint hivatalosan kihirdették, hogy Kinában 12 év múlva alkotmányos kormányt létesítenek.

Megszökött rendőrtisztviselő.

Bécs, június 27. Nagy szenzációt keltett itt Grillich Ferenc rendőrtisztviselő eltűnése. Grillich százezer korona adósság hátrahagyásával megszökött.

A szerb alkotmány revíziója.

Belgrád, jun. 27. Mértékadó helyről megcáfolták néhány bécsi lap ama hírét, hogy Szerbiában alkotmányrevízió várható. A mostani kormány most nem akar revíziót kezdeni. Ez csak több év múlva lesz lehetséges. Mértékadó helyen a mostani alkotmányt jónak tekintik, miért is nincs ok a revízióra.

Öngyilkosság Komáromban.

Komárom, június 27. Itt az éjjel Hejli Károly huszonegyéves péksegéd a Széchenyi szállóban megölte kedvesét és aztán önmagát.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 27.

Buzakinálát kielégítő, vételkedv javult. Szilárdul tartott irányzat mellett 24,000 métermázsa került forgalomba, közben néhány fillérrel drágább áron. Egyébb gabonane-mek közül tengeri 5 fillérrel drágább, a többi tartott. Idő: meleg.

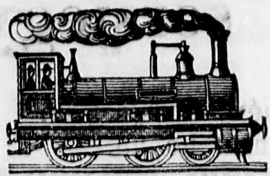
Buza októberre	15.58—60.
Rozs októberre	12.66—68.
Zab októberre	11.06—08.
Tengeri júliusra	15.00—02.
„ májusra	10.62—64.
Repece augusztusra	23.90—24.10.

Törvényszék.

§ **Rabló parasztleányok.** Tegnap folytatta az esküdtbíróság Linka Barát József, ifj. Létai József és Tropa Dani bagaméri rabló parasztleányok bűnpörét. A meggátalkodott gazemberek konokul tagadnak. Eddig a beidézett 60 tanu közül körülbelül 30-at hallgatott ki a törvényszék. Valamennyinek terhelő a vallomása a vádlottakra. Különösen nagy sullyal bír Barna Imre miki-perési lakos vallomása. A vádlottak ugyanis mikor az öreg Vass Gergelyt agyonlőtték és elmenekültek Sáránról egyenesen Mikeperés felé vették útjukat. Ugy éjjel 11—12 órakor értek a községbe és Barna Imrénél kértek szállást, aki szívesen látta a három legényt. Miután az éjszaka még hátralevő részét nála töltötték reggel öt órakor eltávoztak. Barna Imrét, a feleségét és a fiát szembesítette a vádlottakkal a törvényszék de azok hajlíthatatlanok maradtak és letagadták, hogy még valaha látták volna is a tanukat. A tanuk kihallgatása még a mai napot is igénybe veszi és itéleltozatal csak holnapra várható.

§ **Pörbe fogott „Magyar figaró.”** Budapestről írják: Ledener Miklós joghallgató a múlt év folyamán lefordította Willy: „Cludine enmenoge” című regényét — „Claudine hágassága” cím alatt s ezen fordított művet Sach Frigyes könyvkiadó meg is jelentette A regény címlapjára Cserna Rezső festőművész rajzolt egy pávatollat tartó női alakot. Ezen műnek egyik „A Nászéjszaka” című tejezetét átvette Faragó Jenő a Magyar Figaró című lap szerkesztője s lapjának 1904. október 30-án megjelent számában szóról-szóra leköszölte. A budapesti kir. ügyészség nem csak a mű fordítóját Ledener Miklóst fogta pörbe szemérem elleni sajtóvétség címén, hanem Cserna Rezső festőművészt és Faragó Jenő szerkesztőt is, az előbbit a címlap rajzáért, az utóbbit pedig azért, hogy ehhez a címlaphoz lapjában kommentárokat fűzött. Ma tárgyalta ezt a sajtópört a budapesti büntető törvényszék esküdtbíró-sága Zsitvay Leo elnöklete alatt. A tárgyalás elején az elnök tekintettel a bűnpör anyagára, elrendelte a tárgyalás egész folyamára a nyilvánosság kizárását. A tárgyalás ezután zárt ajtók mellett folyt.

§ **Elitelt tót igazgató.** Trencsénből jelentik: Gregor József bankhivatalnokot, ki egy tót lapban a magyar szintársulatot bandának nevezte, a rózsahegy törvényszék három havi fogházra ítélte. A pozsonyi tábla a büntetést két havi fogházra szállította le e ezt a Kuria is helybenhagyta.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:

	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárád felé —	d. u.	3 30
Budapest — Nagyvárád felé —	este	12 05
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8 24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8 13
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 36
	reggel	5 35
	reggel	5 44
	d. e.	8 09
	d. e.	8 16
H.-Böszörmény — — — — —	d. u.	11 11
B.-Sz.-Mihály — — — — —	d. u.	11 20
felé	d. u.	4 41
	d. u.	4 54
	este	7 —
	este	7 07
	reggel	4 35
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4 56
F.-Abony felé vásártérről —	d. u.	4 56
G.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	5 16
G.-Kócs—Polgár felé vásártérről	reggel	9 35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4 51
Derecske—N.-Léta felé — —		

Bpestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	2 29
Budapest—Nagyvárád f. gyors.	este	6 40
Budapest—Nagyvárád felől —	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárád felől —	d. u.	3 29
Csak P.-Ladánytól — — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — — —	reggel	8 57
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. e.	4 31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Szigetről — — — —	este	6 43
Szatmár felől — — — — —	este	8 04
Kassa—Miskolc felől — — — —	d. e.	8 19
Kassa—S.-A.-Ujhely--Szerencs	este	11 31

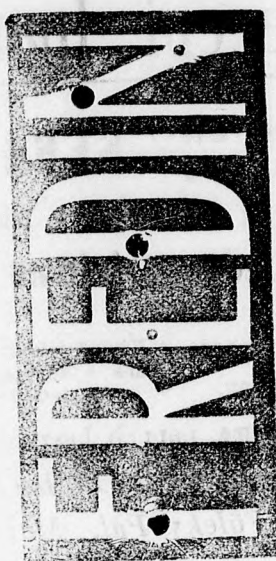
B.-Sz.-Mihály — — — — —	reggel	7 33
H.-Böszörmény — — — — —	d. e.	7 40
felől	este	6 22
	este	6 28
	d. u.	3 29
	d. u.	3 35

F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7 54
G.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
G.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	3 13

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések fejlesen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, V. VÁCI-ÚTZA 20. — HIRDETÉSI IRODA. —

Selle és Kary

legjobb
tisztító-szerét.

vásároljuk minden fino m lábbelire

Sárga és fekete.

Kiváltképen ajánlatos
Box calf, Oskaria Chevreaux
és Lakk-lábbelikre.
Bécs, XIIIl.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek

Francia batistok

Mosó Grenadinok.

Székelly férfi mosó sző-
••••• vetek •••••

Oriási raktára!

Még a modern vegyészeti hatalmas haladása és ebből kifolyólag keletkezett számtalan kozmetikus készítmény sem volt képes a 40 év óta bevált Dr. Lengyel frigyese

Nyirfa-Balzsam

féle

piperecikket hátérbe szorítani: ez annak jele, hogy ebben tényleg jó, a természet által készített bőrszépítőszert bírnak. Azon tulajdonsággal bír hogy általa a felső bőrréteg lassankint lehámlik és az ily módon tisztított bőr alatt levő réteg úde, ifjított alakban mutatkozik és ezzel egyidejűleg megszűnik mindennemű kiütés, szepő, folt, vörösség és anyajegy az arckedők és himlőhelyek lassankint teljesen kisimulnak, egyszóval az arcszín friss és élénk színezetet nyer

Egy korsó ára használati utasítással 3 korona.

Dr. Lengyel féle benzoe-szapan darabonként 120 és 70 fillér igen enyhén hat és ténylegesen elősegíti a balzsam hatását. Raktáron az összes nagyobb gyógyszerárakban gyógyszeranyagkereskedésekben és illatszertárakban továbbá a főraktárban:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárakban
Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26
valamint a „NÁNDOR“ gyógyszerárakban
Váci-körut.

Nyilóvirágok, esokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, diszcserjék, gömbákácfákat és más kertészetbe vágó növényzetet csakis

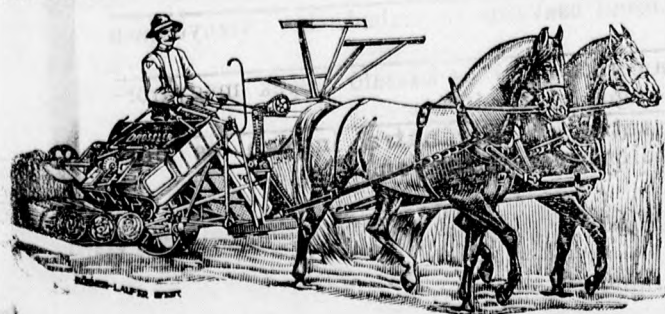
Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosítottatik.

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár Budapest VI, Váci-körut 59. — SZÁLLIT: Magánjárákat, Locomobilokat, teljes Gőzcséplőkészleteket, Gőzekekészleteket, „Milwaukee“ Fűkaszalógépeket, Arató és Kéveketőgépeket, legújabb szerkezetű „Rákóczy Drill“ vetőgépeket, és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben. Árjegyzékkel és árajánlással kívánatra díjmentesen szolgálunk.

Uj műsor!

Uj műsor!

ANCELOTTI MULATÓ!

Villard csoport;

Humoristikus kádárok.

Les Arnoldi's,

A világ legkisebb eröművésze.

Joland és Montarell,

Tréfás egyensúlyzó művészek.

Dagma Dumbár.

(Ős-Budából:) angol excentriku énekesnő.

Niklas Etelka,

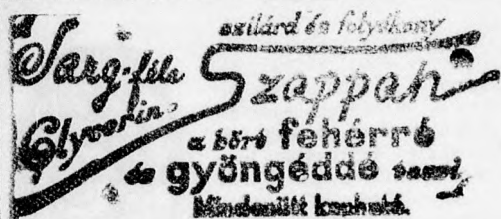
Ős-Budavár legkedveltebb énekesnő és táncosnője.

Kőrössy Zsófi,

nemzetközi énekesnő.

Vasvári és Bodrogi

uj k up l é i k k al.

Glycerin szappan

Ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a legkifünőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Schandlbauer stb... által legjobb eredménnyelhasznált.

Legjobb
szépítőszert!Hölgyek
részére
nélkülözhe-
tetlen!**A női szépség**elérésére, tökéletesítésére és
fenntartására

Legkifünőbb és legbiztosabb a vegytisztító, sem higanyt sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben kapható.

Ezen

világhírű arckenőseletávit szep lőt, májfoltot, pattanást, miteszert, és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérré, simává és üdévé varázsolja. Ár: kis tégely 1 kor, nagy 2 k., Margit hölgypor (3-féle színben) 120 k., Margit szappan 70 fill., Margit fogpép(Zahnpasta) 1 kor., Margit arcvíz 1 kor. Postán utánvétellel, vagy a pénz ilőzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, Arad.
Főraktár Debreczenben: Balázs Ö.
Grósz Nagy F., Jóna és Jóna, drog.
L. Kovách N., Mihalovics J., Mura
közé L. gyógytárakban.

Csodás,
gyors és
biztos hatásu
Törv. védve.

Óvakodjunk
utánzatoktól!

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

3% Magyar Jelzalog Hitelbank nyeremény sorsjegyek.
3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.
3 főnyeremény évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.
3% évente 6 korona kamat jövedelmezőség.

100 drb.

ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk 50 tag részére, oly formán, hogy minden tag

25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében, jogot szerez, az időközi esetleges nyereményekre, a teljes befizetések után pedig 2 drb eredeti

3% magy. jelz. nyerem. sorsjegyre illetve nyeremény jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.A legjobb arcz-
szépítő szer a**SERAIL-ARCZKENŐCS,**

mely az arczot tisztítja, teheríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Kifünő toillet szappa-
nok a kenőcs haszná-
lához

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsás és erém
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szajviz. A legjobb szajviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.Egy kis tégely
ára 70 fillér.**„M A Y E R“ gépgyár**

vas- és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.
Raktár: Budapest, V. Lipót-körut 15 szám.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket,

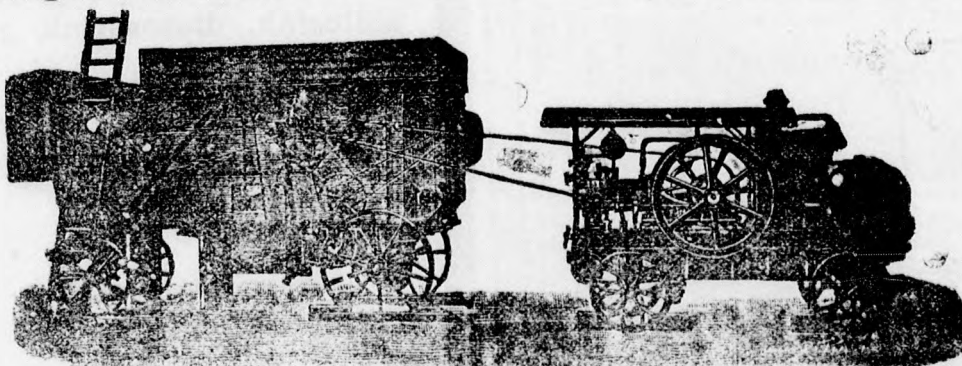
kifünő
szerkezetű

Benzin- és szívó-gázmotorokat

1-50
lóerőig.**Benzin-motoros cséplőkészletek**

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet

Uj hengerek minden e szakmába vágó gépek gyártása mőmalmi berendezések.

Különlegesség

Legujabb szerkezetű csavaros és szabad. kir. viznyomásu borsajtók.

Osborne D. M.-féle

világhírű amerika arató és kaszáló gépek magyarorszag kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kívánatra ingyen és bérmentve külön kölcsönvetést ingyen.